

Treści nauczania i umiejętności – wymagania szczegółowe na koniec klasy I szkoły podstawowej.

1. Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiedzania się. Dbłość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiedzania się w małych formach teatralnych. *Uczeń kończący klasę pierwszą:*

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- a) obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia;
- b) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą,
- c) rozmawia w kulturalny sposób: zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno;

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- b) zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- c) pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- d) posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- e) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela;

3) w zakresie małych form teatralnych:

- a) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
- b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- c) odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

2. Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. *Uczeń kończący klasę pierwszą:*

1) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- a) ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- b) układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- c) klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- d) w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,
- e) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (w lewym górnym rogu), rysować strzałki we właściwym kierunku,
- f) dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu, kontynuuje regularności w prostych motywach (np. szlaczki);

2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- a) sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20), zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- b) wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach (bez ograniczania dziecku zakresu liczbowego), sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,

- c) radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
- d) zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie (w konkretnej sytuacji), stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

3) w zakresie pomiaru:

- a) długości: mierzy długość, posługując się np. linijką, porównuje długości obiektów,
- b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze i wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
- c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

4) w zakresie obliczeń pieniężnych:

- a) zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- b) zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

3. Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie. Uczeń kończący klasę pierwszą:

- 1) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru, wykonuje śpiewanki,
- 2) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki pływając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- 3) realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);
- 4) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- 5) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie
- 6) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu.

4. Edukacja plastyczna. Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu. Uczeń kończący klasę pierwszą:

- 1) wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura;
- 2) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych,
- 3) wykonuje proste rekwizyty i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka,
- 4) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieloną), malarstwo, rzeźbę, wypowiada się na ich temat.

5. Edukacja społeczna. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Uczeń kończący klasę pierwszą:

- 1) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami, wie, że i mądrym i pomagać potrzebującym, nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- 2) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- 3) wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
- 4) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do rodziny;
- 5) zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi i wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc,

- 6) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- 7) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym za strażak, lekarz, weterynarz; jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- 8) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe: flaga, godło, hymn), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

6. Edukacja przyrodnicza. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej. *Uczeń kończący klasę pierwszą:*

1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
- b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
- c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),
- d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
- e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
- f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia,
- g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
- h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

2. w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

- a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
- b) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- c) nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

7. Zajęcia komputerowe. *Uczeń kończący klasę pierwszą:*

- 1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- 2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- 3) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

8. Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwane i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. *Uczeń kończący klasę I:*

1) w zakresie wychowania technicznego:

- a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, woda); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,

- c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasy, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu, np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;
- 2) **w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:**
- a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprzęta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
 - b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
 - c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; orientuje się, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

9. **Wychowanie fizyczne.** Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- 2) potrafi:
 - a) chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kołować,
 - b) pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
 - c) wykonywać ćwiczenia równoważne;
- 3) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole, itp.
- 4) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby,
- 5) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

Podane sprawności dotyczą dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym, zaś umiejętności ruchowe dzieci niepełnosprawnych ustala się stosownie do ich możliwości.

10. **Etyka.** Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego .

Uczeń kończący klasę pierwszą:

- 1) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) i w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot, itp.),
- 2) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, nie niszczy otoczenia,
- 3) zdaje sobie sprawę z tego jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie,
- 4) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich,
- 5) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych,
- 6) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem, ani nie należy dokucać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.